VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za zvířátky, lesníky a stromovými velikány do pralesa na Boubín

GPS souřadnice: 48.9581242, 13.8261344

Praktické informace

Délka trasy: 4 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí z parkoviště do mírného kopce a pralesem Boubín. Výlet je možné jet s kočárkem, na kole i se psy (na vodítku). Projdete ho volným tempem za necelé dvě hodinky.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 170 km ujedete za necelé 3 hodiny. Pojedete po D4 směr Strakonice, Volyně a Vimperk. Pak podle směrovek na Kubovu Huť → Horní Vltavice → Zátoň → Parkoviště Pod Boubínem.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: Parkoviště pod Boubínem. Parkovné je 100 Kč na den.

WC: Na parkovišti.

Možnost občerstvení: V sezoně občerstvení na parkovišti v Horní Vltavici a také u Idiny pily.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Vimperk, Šumavská jezera, Kašperk, Horažďovice, Strakonice, Prachatice.

Trasu pro vás prošla: Lucie Nachtigallová.

Trasu testovaly: kamarádky Alexandra a Daniela ze Strakonic.
Danka (9 let): „Mně se nejvíc líbilo to smutné jezírko s polámanými stromy. Anakondu jsem neviděla, ale viděla jsem hodně hub.“
Saša (10 let): „Četla jsem jména mrtvých myslivců – to bylo smutné. Prales jsem moc neviděla, ale líbilo se mi, že byl výlet krátký.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

Boubínský prales, kterému se také říká *Srdce Šumavy*, leží na jihovýchodním úpatí hory Boubín. Již v roce 1858 byl vyhlášen národní přírodní rezervací a věk nejstarších stromů je odhadován na 300 až 400 let. Je to krásný kout naší země s nedotčenou přírodou. Provedeme vás úchvatnou cestou pralesem až k jezírku, kolem kterého vede naučná stezka. Povyprávíme si o starých dobách, pověstech, statečných lesnících, splavování dřeva, ale také o obřích tvorech.

Naučná stezka je v tuto chvíli kvůli popadaným stromům uzavřená, takže výlet s tajenkou a celá hra s doplňovačkou končí právě u lesního jezírka. (V okamžiku, kdy bude stezka opět zprovozněna, text aktualizujeme a poradíme, jak si naučnou stezku co nejvíc užít a vrátit se na start jinou cestou.) I tak prales a všechna jeho magická tajemství uvidíte.

Výlet vznikl s laskavou podporou a pomocí Městského úřadu Vimperk, a proto je zdarma. :)

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky,
dnešní cesta za hádankou povede pralesem. Není to však prales s liánami a orangutany. Jde o prales český. Místo, do kterého stovky let nesáhla lidská ruka.Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Za zvířátky, lesníky
a stromovými velikány
do pralesa na Boubín
CÍL
BOUBÍNSKÉ JEZÍRKO
VÍDLIČOVÝ SMRK
NAUČNÁ S.
STUDÁNKA
ÍDINA PILA
STROM DUŠ
START
9
8
7
6
5
4
3
2
1
P

Doplňovačka

Hurá do výletování!

Zaparkujte na Parkovišti pod Boubínem, dobře si utáhněte tenisky a na záda hoďte batůžek se svačinkou. Jakmile budete připraveni, dejte pokyn. A můžeme vyrazit.

Až se přestanete smát legračním kadibudkám se srdíčky, najděte na parkovišti naučnou tabuli s nápisem *Boubín – Idina pila.* Je na ní mapa a napravo fotky zajímavých míst v okolí.

Vyhledejte hrad Kašperk.

1. **Jak se řekne německy?**

Z parkoviště vyrazíme po asfaltce směrem doprava. Přecházíme Kaplický potůček.

Který strom ho hlídá? Jak se jmenuje? A čím je zvláštní? Podívejte se na barvu jeho kůry…

Na rozcestníku najděte, jak daleko je odsud Boubínské jezírko. Zvládnete tak „dlouhou“ trasu ujít? Určitě ano. Za 40 minut k vodnímu očku lesa dojdou i největší loudové. :)

Mezi šipkami vyhledejte místo, které je odsud vzdáleno 6 km.

2. **Napište, jak se místo jmenuje.**

Také zkuste na tabuli za cestou najít na obrázku Idinu pilu. Samozřejmě nemáme na mysli žádný pilovací nástroj nějaké paní Idy, ale budovu, ve které se dřevo řezalo. Spočítejte její okýnka a dobře si ten počet zapamatujte. Zdalipak napočítáte stejný počet oken i v okamžiku, kdy dům uvidíte na vlastní oči? :)

Jdeme po zelené značce a vyhlížíme *Strom duší*. Copak to je? Žádná strašidla ani záhadu Blair Witch nečekejte, je to smutné pietní místo.

Památník na Idině pile nechaly vybudovat Lesy ČR podle návrhu architekta Petra Čermáka.

Nepřipomíná vám jeho uspořádání něco? Podívejte se shora na nějaký pařez a hned vám to „secvakne“.

Stavba ve tvaru letokruhu stromu je vzpomínkou na dělníky, lesníky, myslivce či policisty z celé republiky, kteří od roku 1918 zemřeli při ochraně lesa. V současnosti si tu můžete přečíst 683 jmen. Dalších 400 však ještě chybí, památník není dokončen. Což ale asi nebude nikdy, protože obětí bude bohužel přibývat.

Lesy ČR vybudovaly toto vzpomínkové místo během sedmi měsíců za bezmála 4,6 milionu korun. Na čtyřmetrových smrkových sloupech jsou jména ochránců, kteří položili život za lesy soukromé, církevní, obecní i státní. Ať už to bylo při pronásledování pytláků, těžbě dřeva či z jiného důvodu. Památník umělecky dotváří několik kamenných menhirů.

Na kamenech u příchodu k památníku je nápis.

3. **Opište třetí slovo.**

Památník si potichoučku prohlédneme, obětavým mužům v duchu poděkujeme a pokračujeme po cestě směrem k mostu.

Zkuste napravo najít listnatý stromeček, u něhož se krčí několik malých jehličnanů.

Kolik jich napočítáte?

Představte si, že to jsou členové vaší rodiny. Který stromeček byste byli vy?

Napadá vás, proč se Boubín jmenuje Boubín?

České jméno hory (ve tvaru *Bubyn*) je doloženo v latinské listině z roku 1398 a znamenalo Búbův (Boubův) vrch. Takže žádné bobíky ani bobky v tom nehledejte. :)

Potůček nás přivádí až k železničnímu mostu, který musíme podejít. Podívejte se na nápis na něm.

4. **Které město vidíte?**

Tipnete si, jak je odsud daleko? Každý řekněte počet kilometrů. Kdo bude mít nejhorší výsledek, udělá 5 dřepů. Máte? Tak 3, 2, 1…

Vzdálenost mezi oběma místy je asi 120 km. Tuto trasu byste šli asi 40 hodin. Kolik to je dní? A kdo se tam po výletě vydá? Tipujeme, že nikdo. :)

Jakmile dodřepujete, pokračujeme.

Jmenuje se tady nějaká holčička, slečinka nebo paní Ida? Tak ta teď musí jít první, protože jdeme na „její“ pilu.

Nositelek jména Ida najdeme mnoho. Z historie známe českou kněžnu 11. století Idu Wettinskou a se stejným jménem se setkáváme i v řecké mytologii. Šlo o nymfu (tedy něco jako vílu) jménem Ida, která dle pověsti vychovala se svou sestrou boha Dia. V současnosti jméno nosí například česká zpěvačka s romskými kořeny Ida Kelarová, rozená Bittová. Ano, jde o sestru o malinko populárnější zpěvačky, herečky a houslistky Ivy Bittové.

My starší žízniví a chorobní také rádi vzpomínáme také na léčivou minerálku Idu z Bělovsi. (I tam vede jeden z našich výletů s tajenkou.) Jmenuje se po další Idě, kterou byla princezna z rodu Schaumburg-Lippe.

Že vy žádnou Idu neznáte? To se divíme… Schválně hádejte: Kolik žen v republice se takhle jmenuje?

Odpověď zní: V roce 2023 u nás máme 843 Id, jejichž věkový průměr je 50 let. To jsou věci! :)

*Středisko **Idina pila** je turistické centrum, které se zaměřuje především na Boubínský prales., Patří k nejnavštěvovanějším na Šumavě. V nové budově jsou k vidění expozice, které informují především o Boubínské hornatině, historii Boubínska, Boubínském pralesu a dalších chráněných územích v okolí. Také samozřejmě o historii zpracování dřeva v okolí Boubína a fauně a flóře Boubínska. Kdo rád broučky, těm místním může počítat nožičky a tykadla skrz kulaté otvory s lupami. Je to snazší, než kdyby je lovil v chůzi. A kdo rád lesní skřítky, také se dočká.*

Bojíte se v lese, že vám něco spadne na hlavu? Tady se můžete naučit, jak to vypadá, když hrozí pád stromu. Stačí zhlédnout krátká videa, která vás instruují, kdy vzít do zaječích. Projekci mohou vidět návštěvníci i zvenku – okny. Umožňuje to nová technologie. Z čehož usuzujeme, že je padání stromů ve zdejším pralese poměrně oblíbená kratochvíle. Inu, místní porosty jsou skutečně velmi staré a nikdo jim tu život nekrátí předčasným kácením.

Informační středisko je otevřené v době hlavní turistické sezony, tedy od května do října.

Jsme teprve na začátku cesty, takže odpočívat nebudeme a v Idě pobudeme až při návratu.

Najděte na domě cedulku s nápisem *IDINA PILA*. Je pod ní údaj o nadmořské výšce, ve které se nacházíme.

5. **Opište první číslovku.**

Jsme to ale hlavy děravé! Vůbec jsme si neřekli, po které Idě se jmenuje pila, kterou se právě chystáme na chvilku opustit. Jistě odhadujete, že to byla nějaká statná dřevorubkyně. Jste vedle jak ta jedle. Tahle Ida, rozená princezna z Lichtensteinu, byla manželkou schwarzenberského majorátního pána. Žila v letech 1839 až 1921 a velmi si údolí, kterým právě ťapete, oblíbila. Proto původně správní budova vodní pily na Kapelském potoce nese její jméno. I když si tu nikdy neuřízla ani ostudu nebo chleba. Natož prkno.

Vidíte holínku, která slouží jako poštovní schránka? :) Kdepak se asi toulá její sestřička z párečku? Už jste taky někdy ztratili jednu botu?

Nyní už pomaličku vstupujeme do hvozdů.

Boubínský prales je unikátní rezervace v samém srdci Šumavy. Některé stromy tu jsou staré až 400 let, ale samotný prales je starší než lidský rod. Dříve byly takové pralesy vlastně všude. Jenže kam člověk vstoupí, tam sto let tráva neroste. Natož prales. Kvůli lidské činnosti a hamižnosti zbyly z původních evropských pralesů jen nepatrné ostrůvky.

Jedním z nich je právě Boubínský prales. Místo, do kterého lidé žádnou svou činností nezasahují. Když někde spadne

strom, nechají ho, ať si klidně hnije a promění se třeba v uhlí. Z rezervace se nic neodstraňuje, lesní dělníci tu neuklízejí. Proto je tady velmi mnoho skoro všeho. Od nespočtu druhů dřevokazných hub až po řadu zajímavých zvířat. Chráněných i nechráněných. Nejnápadnější jsou asi ptáci.

Kteří domorodí zástupci chráněné fauny a flóry jsou nejchráněnější? Jsme zvědaví, které z nich znáte a poznáte. :)

Z rostlin jsou to nepochybně vraní oko čtyřlisté, mléčivec alpský, kokořík přeslenatý a plavuň pučiva. Ze živočichů pak strakapoud bělohřbetý, puštík bělavý či plšík lískový.

Tak co? Poznali byste alespoň vraní oko a strakapouda? Ať ano či ne, něco si o nich řekneme.

Vraní oka jsou zajímavé, ale velmi zrádné rostlinky. Vypadají jako borůvky, jsou krásné, ale jíst se nesmí!

Vraní oko čtyřlisté patří do čeledi liliovitých a je vysoké 10 až 20 cm. Kvete od května do června. Jde o jedovatou rostlinu. Vypadá zvláštně a není divu, že bývalo v minulosti považováno za magickou bylinu, která mohla ochránit před nemocemi. Považovala se za lék proti dně a musela se trhat za svitu měsíce. Lidé věřili, že její léčivá síla zapůsobí, jen když o to rostlinu poprosí. Ve středověku se lidé s pomocí vraního oka snažili zvítězit nad morem. Přitloukali jeho bobule na dveře nebo si je zašívali do oblečení. Šťávou potírali předměty, kterých se dotkli nemocní, a doufali, že je tím očistí.

Právě plody vraního oka jsou nejjedovatější částí rostliny. Někdy si je děti pletou s borůvkami. Naštěstí nejsou chutné, takže je rychle vyplivnou. Proto jsou otravy vzácné a k úmrtím prakticky nedochází. Pokud přesto dojde k přiotrávení, projevuje se nevolností, zvracením a průjmem, bolestmi hlavy a poruchami vidění. Rostlina se využívá homeopaticky při migréně, zánětech očí a onemocněních hrtanu.

Zkusíme vypátrat strakapouda. Po zvuku. Tady ho totiž určitě uslyšíte. Je tu naprostý klid.

Strakapoud vypadá jako menší datel. Liší se od něj tím, že není celý černý. Poznáte ho podle kombinace černých a bílých ploch na těle. (Je strakatý, takže proto strakapoud.) Na hlavě má ale shodně jako datel červenou čepičku.

Věděli byste, čím se živí? Hmyzem pod kůrou stromů. Nepohrdne ale ani nějakou tou bobulí či oříškem, v zimě létá na tuk do krmítek.

Nalevo uvidíme krásnou studánku. Vodu bychom z ní asi nepili, ale můžete zjistit, jak se jmenuje.

Ale zpátky k hmyzu. Vidíte kolem sebe nějaký? Určitě ano. Třeba mravenečky! O nich psal spisovatel Ondřej Sekora. K jeho knížkám patří nádherné ilustrace. Jak se jmenoval slavný mravenec?

6. **Co nosí Ferda pod krkem?**

Věděli jste, že Ferda Mravenec slaví 90. narozeniny? Sympatického hrdinu dětských knížek i filmů mohli čtenáři poprvé spatřit v roce 1933 na stránkách Lidových novin, kde Ondřej Sekora působil jako sportovní redaktor a autor rubriky pro děti. Co o světě veselého mravenčího chlapíka s červenou mašlí kolem krku možná nevíte?

Samci mravenců černých rodu Formica či Camponotus ligniperda, k nimž Ferda zřejmě patří, mají křídla. Náš kreslený hrdina je však nemá. A tak se ukazuje, že je Ferda vlastně mravenčí dělnicí. (Což jsme ovšem všichni asi trochu tušili, protože mravenec silnějšího pohlaví by nikdy tolik nedřel.) Do knižních ani televizních příběhů se nicméně nikdy nedostaly úplně všechny Ferdovy příběhy. Některé zůstaly jen na stránkách novin. Patří k nim i komiks, ve kterém si kupodivu Ferda místo namyšlené bloncky Berušky vezme pilnou mravenčici a stane se otcem. Z čehož plyne, že vlastně dodnes není tak úplně objasněno, zda byl Ferda mravenčí muž s hendikepem (neměl křídla) či zcela zdravá a nesmírně výkonná mravenčí žena. Možná se cítil tak i tak. Kdo ví? V každém případě předběhl dobu, protože být tím, čím se cítíme, začalo být moderní a normální až relativně nedávno. Jéminkote, že my se v tom pralese ztratili! Tematicky určitě…

Podle knižní předlohy vznikla dokonce operní verze Ferdy Mravence! Hrálo ji Národní divadlo v Brně v letech 1977 až 1986. Dvouhodinové dílo se dočkalo 80 repríz. Což je hodně. Na mravence určitě.

Věděli byste, jak se jmenuje nejlepší kamarád Ferdy Mravence?

O tom, kdo je vlastně brouk Pytlík, se vedou dlouhé debaty. Odborníci se sice většinou shodují, že jako jediná postava ze Sekorových knih nepředstavuje žádný konkrétní živočišný druh, ale… Pytlíkův životní příběh napovídá, že se jedná o létajícího dřevokazného brouka, nejspíš o některý druh červotoče. Jak sám Pytlík vzpomíná, narodil se jako larvička v kině

v opěradle sedadla. A během svého zrání stačil až do zakuklení zhlédnout všechny filmy, co tehdy dávali. Proto všechno zná a všechno ví.

Úplně poslední zajímavost o Ferdovi vás možná pohorší. Nebo pobaví? V úplně prvních komiksových příbězích není tehdy ještě bezejmenný mravenec žádný pracovitý dobrák, ale flákač a flamendr. Opije se šťávou z květů, pohoršuje berušky, a navíc kouří fajfku. Námitku proti dýmce vzneslo dětské nakladatelství, které již tenkrát nepodporovalo kouření dětí a mladistvých. V první knize tak Ferdu ještě vidíte bafat z fajfky, po níž už v dalších příbězích není ani vidu, ani pachu.

Přicházíme k další naučné tabuli s mapou. Je zde popsáno, kde je cesta uzavřena. A kam až můžete. Není to nic složitého. Půjdeme kousek do kopečka a potom doprava.

Nejprve ale před mapou najděte patník. Jsou na něm 3 písmenka. Copak asi znamenají? Zjistíte to, když se podíváte na jakoukoli tabulku, kterou dnes ještě potkáme.

7. **Opište písmenka.**

Najděte strom, který má na sobě hned 3 pruhy: červený, bílý a k tomu zelený v turistické značce.

O jaký druh stromu se jedná? Je jich tady takových hodně.

Prales Boubín je největší nedotčenou plochou původního lesa ve střední Evropě. Rostou v něm hlavně smrky, jedle a buky. Věk dřevin 300 až 400 let je tu skoro normální… Ze starých pařezů rostou mladé stromky a smrky dosahují výšky až 50 m. Kmeny jsou všelijak pokroucené, kořeny propletené a kůry vrásčité a plné podivných útvarů. Zajímavé jsou například chůdové kořeny – mohutné kořenové systémy, které rostou nad zemí. Jak vznikají? Když se mladý stromek uchytne na starém padlém tlejícím kmeni. Aby se mladíčkovy kořeny dostaly k půdě, musejí se k ní mrtvým kmenem doslova prokousat, případně jej obrůst po stranách. A jak běží čas, mladý stromek roste a sílí a mrtvý pod ním se rozpadá. Když se jednoho krásného dne vytratí docela, spodek nyní již dospělého bývalého stromku vypadá podobně jako spodek tyčového věšáku. Jako kmen na několika nožičkách. Podle velikosti původního starého kmene pod nadzemními kořeny klidně probíhat veverky nebo i něco většího. Vidíte nějaký takový strom? Či snad mladičký stromeček, co si „chůdy“ teprve vyrábí?

Kam se podíváte, tam cedule se zákazem vstupu do pralesa mimo vyznačené cesty. I kdyby ale zrovna nebyla žádná v dohledu, nedělejte to prosím. Mohlo by na vás něco spadnout, vy byste mohli zahučet do bažiny, zakopnout, upadnout, zranit se, ztratit se. Navíc byste narušili nejen sebe, ale také 150 let neporušenou přírodu pralesa. Vás by možná dali lékaři dohromady, s pralesem by to bylo složitější.

Koho vůbec myšlenka nechat les, ať si poradí sám, a nijak do něj nezasahovat, kdysi napadla?

Lesmistra Josefa Johna. Naléhal na knížete Jana Adolfa Schwarzenberga, majitele zdejšího panství, aby byla část lesních porostů o rozloze 150 ha vyjmuta z normálního lesního hospodaření, a stala se pralesní rezervací. Nečinil tak určitě z lenosti, ale i kdyby, šlo by o chvályhodnou lenošivost. Kníže mu v roce 1858 vyhověl a od té doby máme prales. (A my potvrzeno, že lenost může být i kladná vlastnost a nechávat věci „vyhnít“ nejlepší řešení.)

Josef John byl jedním ze šesti dětí nemajetného řezače slámy a později ovčáka. Díky své snaze a píli vystudoval na náklady knížete Matzoma lesnickou školu. Co se naučil, začal zužitkovávat na schwarzenberském lesním panství. V roce 1838 nastoupil v hodnosti lesního inženýra do Vimperka, konečně se mohl oženit a po pěti letech převzal vedení lesního úřadu. To už povýšil na lesmistra. Vždy se velice zajímal o zbytky nedotčené přírody. Všechny lidskou pílí nepostižené lokality sepsal a zmapoval. Jejich ochrana mu ležela na srdci natolik, že v roce 1858 přiměl majitele panství, aby Boubín vyčlenil jako soukromou přírodní rezervaci. Ještě za jeho života však v roce 1870 smrtící vichřice zničila více než třetinu vzácných porostů. Jejich žalostný zbytek (pouhých 47 ha) se v roce 1933 oficiálně stal státní přírodní rezervací. Toho už se však Josef nedožil. Tragické důsledky vichřice nejen pro rezervaci, ale vimperské hvozdy vůbec mu vzaly chuť žít i pracovat. Ještě v roce vichřice odešel v 68 letech do penze a v prvním měsíci následujícího roku jej skácela mozková mrtvice. Stejně jako jeho milované lesní velikány. Jeho hrobeček najdete ve městě Vimperk.

Znáte nějakou pohádku, ve které se vyskytuje myslivec? Co třeba večerníček *O Hajném Robátkovi*?

8. **Jak se jmenoval Robátkův jelen?**

Znáte myslivce, respektive hajného z *Krakonošských pohádek*? Dokážete vyjmenovat všechny jejich hlavní postavy?

A znáte nějakou písničku o lesnících? Pokud ano, můžete si ji potichoučku zazpívat. Ale opravdu potichu, v pralese se nesmí křičet. Bolela by ho ouška, je to tichomílek.

Slibuju za kluky,

slibuju za holky,

za každý strom dáme

sto malých do školky.

Tomu já říkám plán,

tímto je ujednán.

Hajný je lesa pán,

je mládeží a zvěří milován.

Hajný je lesa pán,

je mládeží a zvěří milován.

Za chviličku se dostanete k závoře a směrovky vás odkloní doprava na dřevěné chodníčky, po nichž dojdete až k jezírku. Nejdřív ale zkuste najít u cesty lavičku s kamenem, na kterém je skoro nečitelně napsáno *Ida Sitz 1886* – Idino sedátko.

Neříkávám to jméno něco? Pokud jste dávali pozor, tak říká.

Posledních pár metrů… A jste u závory. Vpravo v bok a jdeme do divočiny. Jak se vám tady líbí?

Věděli jste, že je v naší zemi pralesů hned několik?

Jen kousíček od Boubínského pralesa narazíte nedaleko Javoří cesty vedoucí mezi vrcholy Boubínem a Bobíkem na menší přírodní památku zvanou Milešický prales. Tato část lesa o rozloze přibližně 9 ha byla vyhlášena chráněným územím v roce 1945. Mezi další známé české pralesy patří Žofínský (Novohradské hory), Jezerka (Krušné hory), Kohoutov (Křivoklátsko), Jizera (Jizerské hory), Velký a Malý Polom (Železné hory), Mionší (Beskydy), … Takhle bychom mohli ještě chvíli pokračovat, ale lepší než pralesy vyjmenovávat je vnořit se do jejich zeleného přítmí a předávkovat se kyslíkem.

Pokud se podíváme do světa, tam jsou pralesy obrovské. Jméno toho největšího asi znát budete. Začíná na A.

Amazonský deštný prales se rozprostírá na asi 5,5 milionu kilometrů čtverečních. Je to největší deštný prales, tvoří více než polovinu všech po celém světě. Díky fotosyntéze, která v listech „požírá“ zlý oxid uhličitý a přeměňuje jej v hodný kyslík, se mu přezdívá „plíce planety“. Kdyby zmizel, možná bychom se všichni udusili.

V oblasti Amazonie žije více než 100 000 druhů savců, plazů a ptáků a dalších 270 000 druhů hmyzu. Znáte nějaké? Zkuste si vzpomenout třeba na hady.

V Amazonii se dlouhá léta vyprávějí historky o obrovském hadovi Yacumama. Mnozí domorodci prý tuto až padesátimetrovou hadí příšeru viděli na vlastní oči a říkají, že naráz pohltila člověka. Je to jen legenda? Je to skutečnost? Co myslíte?

Amazonie je totiž domovem velkých plazů. Ve stojatých vodách této oblasti žije největší had na světě. Je to anakonda velká. A je to fakt kousek, měří pět až šest metrů. Živí se velkými savci a nepohrdne ani člověkem. Není proto vyloučené, že v dosud neprobádaných kalných vodách pralesů či řek skutečně žije i doposud neznámý druh obřího hada. A kdyby jen ten!

Myslíte si, že také na Boubíně žije nějaké hadí monstrum? Nebojte, nežije, maximálně tak užovka nebo zmije.

Dřevěný chodníček nás odvede až k vodě. Krásné místo, že? Působí ale trošičku hrůzostrašně. Popadané stromy trčí z vody jak sirky nebo zahozená párátka dávných obrů.

Kolem jádra pralesa vede okružní naučná stezka *Boubínský prales*. Nyní je bohužel zavřená, protože na ni popadalo příliš

velké množství stromů. A další se k tomu chystají…

Citujeme ze zprávy Lesů ČR: „*Na naučnou stezku a část trasy kolem jádra Boubínského pralesa je zakázán vstup z důvodu hrozícího pádů stromů. Jakýkoli zásah – včetně lesníky navrhovaného zlomení třinácti nejrizikovějších stromů – není v bezzásahové zóně možný. Všechny turistické trasy a naučná stezka v centrální části Boubínského pralesa jsou do odvolání uzavřené (vč. v červenci 2023 nově otevřené trasy).*“

Jak vidno, Lesy ČR nechávají problém vyhnít. My už ale po dnešním výletě víme, že to rozhodně není špatně. Rádi si počkáme.

Boubínské jezírko (též jezírko U pralesa) je splavovací nádrž. Což znamená, že se do něj kdysi po Kaplickém potoce splavovaly pokácené kmeny. Nachází se v nadmořské výšce 925 m. Tipli byste si, jak je hluboké? Každý člen rodiny řekne svůj tip. Už jste se vyslovili? To jsme zvědaví, kdo byl nejblíže.

Jezírko je hluboké maximálně 4 metry. Kdo to uhodl?

Ten, kdo neuhodl, udělá tolik kliků, kolik hádal metrů. :)

Jak docvičíte, otočte se a prohlédněte si obrovský pokácený strom pod stříškou.

Vidlicový, a tudíž dvouvrcholový smrk ztepilý smrk rostl v ochranném pásmu národní přírodní rezervace Boubínský prales. Ke konci svého života byl považován za největší horský smrk v Česku. I takoví velikáni však mohou zajít žízní. Uschnul v létě roku 2004 v odhadovaném věku 470 let. Obvod jeho kmene byl 452 cm, výška 57 m a objem přesáhl 35 m³ (kubíků). I docela teplomilným rodinám by to vystačilo na několik zim.

U stromu je cedulka s textem. Najděte druhý odstavec začínající slovem *Smrk*.

9. **Opište předposlední slovo z tohoto řádku.**

(ano, je to trošku krkolomné vysvětlení, ale až uvidíte písmenko, pochopíte)

Přestože Boubínské jezírko nemá na rozdíl od jiných šumavských porušenou hráz, je poměrně silně průtočné. Zdejší voda je proto spíše tekoucí než stojatá. Což je nejspíš důvod, proč v něm nebyli nalezeni téměř žádní zástupci zooplanktonu.

A máme tady další slovo, které neznáme. Copak je to plankton? Je to soubor maličkých organismů, které se vznášejí ve vodě. Ta si s nimi pohrává, jak jí libo. Některé organismy ale vyrostou v živočichy, kteří už se mohou alespoň trošku pohybovat, jak chtějí oni. Příkladem je třeba medúza.

Ale, děti, medúzu tady určitě nenajdete! To vám garantujeme! :)

Ani tu průhlednou… A ani tu ze starých řeckých bájí a pověstí.

Znáte ji?

Hrdina Perseus jí usekl hlavu, když chtěl zachránit krásnou Andromedu před Krakenem.

Když byla autorka tohoto textu malá, což bylo asi tak před 286 lety :), milovala film *Souboj Titánů*, který vypráví příběh o Andromedě, Perseovi a Meduse… Třeba si rodiče také vzpomenou. Samozřejmě existuje i nová verze filmu, ale ta už tak nějak není TO ONO! :)

Jak už jsme si říkali, bylo jezírko v roce 1833 vybudováno jako splavné. Jeho úkolem bylo posílení toku potoka pro lepší plavbu dřeva z boubínských lesů na Idinu pilu a do sklárny v Lenoře.

Jak to fungovalo? Počkalo se, až se jezírko naplní, a pak se nahromaděná voda po dobu plavení vypustila, aby měla větší sílu. Kmeny se rozřezaly na metrové kousky a naházely do vody. Podél kanálu čekali bidelníci, kteří dlouhými tyčemi rozstrkávaly ucpávky. Dřevo se zde plavilo ještě v roce 1957.

Dřevo mělo pro život obyvatel Šumavy vždy zásadní význam. Používalo se na topení, jako stavební materiál, sloužilo k výrobě nářadí a později i jako palivo ve sklářských pecích. Bylo jej potřeba stále víc a víc, a tak postupně vznikaly pily a dřevařské osady i hlouběji v šumavských porostech. Vytěžené plochy lesa byly následně osazovány převážně smrky. Ty se však snadno stávaly obětí větrných a následně kůrovcových kalamit, protože jejich kořeny nejdou moc do hloubky, ale

rozlézají se spíše jen těsně pod povrchem země. K jedné z největších větrných pohrom došlo roku 1870, jak už jsme si říkali.

Vytěžené dřevo se z lesů k pilám dopravovalo prostřednictvím vodních toků, do českého vnitrozemí po Vltavě a po ní často i dále do Německa. Velký nedostatek palivového dříví ve Vídni si dokonce v letech 1787 až 1789 vynutil výstavbu tzv. Schwarzenberského plavebního kanálu (jinak též Vídeňského kanálu). Toto důmyslné a unikátní dílo inženýra Rosenauera je dlouhé 44 km (51 km i s novou částí kanálu, dokončenou roku 1823) a propojuje úmoří Severního a Černého moře.

V těchto místech naše vyprávění končí. Čeká nás stejná cesta zpátky. (Bohužel nás nikdo nesplaví.) Ale vlastně stejná nebude, protože uvidíte stromy a rostliny zase z druhé strany.

Pokud jste pozorně naslouchali, máte vyplněnou tajenku. Copak to z ní na vás kouká?

Strom s tímto názvem byl největší ze smrků v národní přírodní rezervaci Boubínský prales. Přibližně 440 let starý smrk ztepilý stál v 1000 m n. m., měl obvod kmene 508 cm, výšku 57,6 m a objem necelých 30 m³. Ve špici koruny byl vychýlen od osy o 11 metrů. V posledních letech života jej však napadla jinak chutná a houbaři vyhledávaná václavka a začal vyhnívat. Hniloba byla příčinou rozšíření kmene u paty. K populárnímu velikánovi vedla stezka, což však nebyl nejlepší nápad. Na stabilitě smrku se podepsal i nápor turistů na kořenový systém. Král uschl v roce 1969 a 4. prosince 1970 klesl k zemi při vichřici. Při pádu se vrchol natřikrát přerazil. Událost přispěla k rozhodnutí uzavřít jádro pralesa veřejnosti. Pozůstatky velikána je možné vidět na naučné stezce. Za života stromu byly odebrány rouby, takže vlastně žije dál v desítkách svých klonů.

Na cestu zpátky přidáme ještě nadpřirozená vyprávění.

K Boubínu se totiž váže několik pověstí.

Jedna je o čaroději Žídkovi, který prý měl na Boubíně kdysi sídlo. Projevoval se velkým hřmotem, ale také léčil a konal zázraky. Rovněž existují legendy, že bylo na hoře hradiště obrů. Prý se i se svými poklady propadlo do země. (Tak už víme, proč se nesmí scházet z vyznačených stezek...)

Vypráví se také, že z Boubína vede podzemní chodba na sousední vrchol Bobík. I v ní má být ukrytý poklad. Střeží jej ale obrovský strašidelný pes s ohnivýma očima, jehož jediný pohled promění člověka v kámen. Vchod do chodby zatím nikdo nenašel. Třeba se to podaří vám. A až najdete ten poklad, tak se s námi koukejte rozdělit! :)

Doufáme, že se vám výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a třeba zase někdy na shledanou!

Tip na závěr:

Pěkný výhled na prales a za dobré viditelnosti dokonce i na alpské vrcholky se nabízí z rozhledny na vrcholu Boubína, ke které vás přivede cesta z Kubovy Huti. Stačí se držet modře značené turistické trasy. Na svezení zapomeňte, jde to jen pěšky. Počítejte s přibližně 4,5 km, ovšem do kopečka. Převýšení je asi 370 metrů. Určitě to není výšlap pro princezničky a princátka! :)

Stezka sice vede nepohodlným terénem plným výmolů, kamenů a kořenů, avšak její ráz je v souladu se zdejší přírodou a rozhled je skutečně nádherný. Ocenil jej i kardinál Friedrich von Schwarzenberg, který ho navštívil již v roce 1867. Dodnes jej tu připomíná pamětní kámen.

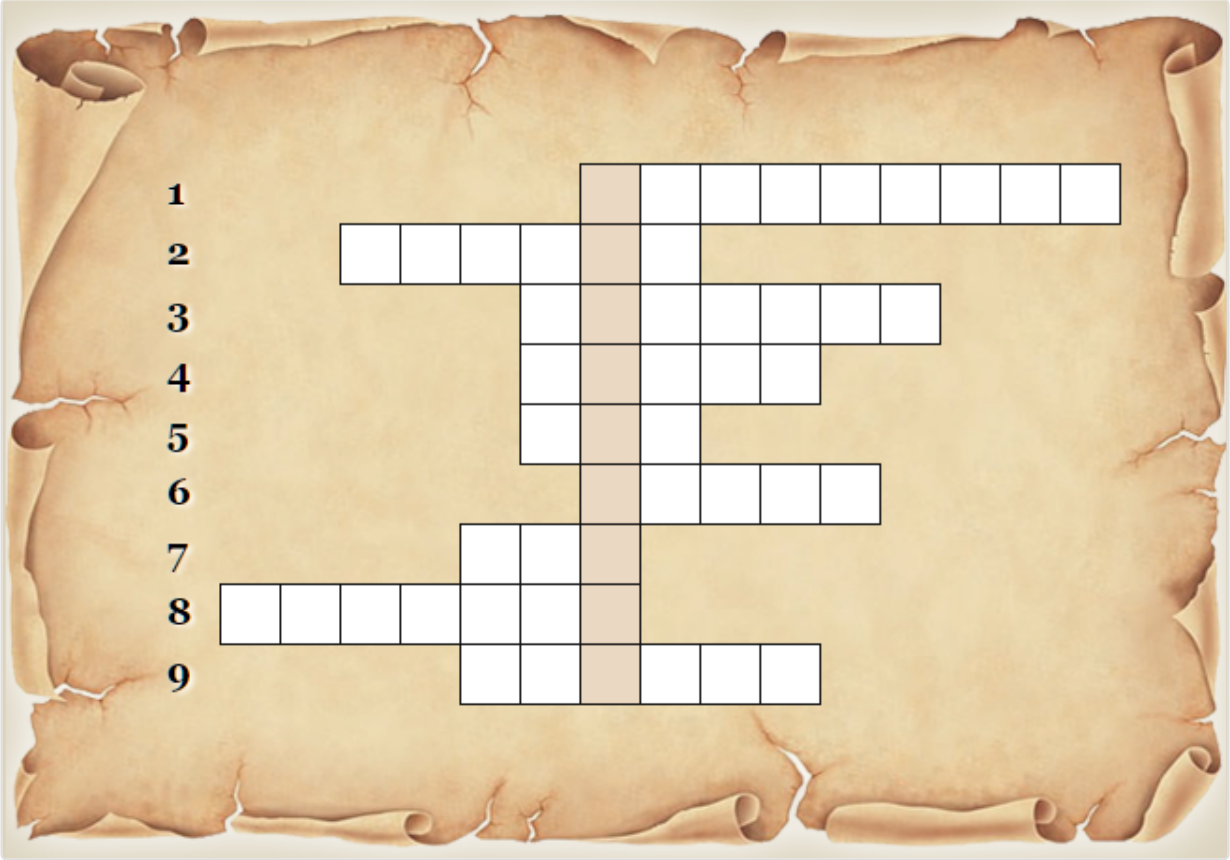
Do Kubovy Hutě můžete přijet po kolejích. V šumavské osadě pod vrchem Boubín se v minulosti vyrábělo sklo. S rozvojem průmyslu vznikla v obci železnice, jejíž zastávka je nejvýše položenou stanicí České republiky.

Vláčkem si také můžete zajet do blízkého města Vimperk, kam také vede jeden z našich výletů s tajenkou. Vimperk patří mezi významná turistická centra jihu Čech a je vyhledávaným místem, které se dá navštívit celoročně. Středověký ráz centra města s kostelem, kašnami, zvonicí, měšťanskými domy a pivovary podtrhuje vzácně dochované středověké městské opevnění s baštami a Černou bránou. Je zde majestátní vimperský zámek a Muzeum Vimperska.

V textu byly mimo jiné použity informace z webových stránek: www.regiontourist.cz, www.luxor.cz, www.kudyznudy.cz, www.lesycr.cz, www.sumavanet.cz.

Otázky k tajence

1. **Jak se řekne německy?**
2. **Napište lokaci.**
3. **Opište třetí slovo.**
4. **Které město vidíte?**
5. **Opište první číslovku.**
6. **Co nosí Ferda pod krkem?**
7. **Opište písmenka.**
8. **Jak se jmenoval Robátkův jelen?**
9. **Opište předposlední slovo z tohoto řádku.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 09.11.2026 15:06